

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru
modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022
privind organizarea judiciară**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.195/16.03.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D218/17.03.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, cu modificările ulterioare, în scopul stabilirii exprese a situațiilor în care se poate face schimbarea membrilor completurilor de judecată.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit Expunerii de motive, scopul reglementării propuse, prin care se stabilesc în mod expres, la nivel de lege, cazurile în care poate

avea loc schimbarea membrilor completului, este acela clarificare a categoriei motivelor permise, „excluzând rațiunile de oportunitate administrativă ca fundament autonom al schimbării membrilor completului după stabilirea anuală a compunerii”.

În acest sens, potrivit normei propuse pentru art. 57 din Legea nr. 304/2002, schimbarea membrilor completurilor de judecată ar urma să fie posibilă doar „în cazurile de incompatibilitate sau de absență a judecătorului”.

Precizăm însă că dispozițiile art. 57 dezvoltă prevederile art. 13 din același act normativ, normă potrivit căreia activitatea de judecată se desfășoară cu respectarea principiilor distribuirii aleatorii a dosarelor și continuității, cu excepția situațiilor în care judecătorul nu poate participa la judecată din motive obiective.

În prezent, potrivit art. 57, schimbarea membrilor completurilor de judecată se face în mod excepțional, pe baza criteriilor obiective stabilite de Regulamentul de ordine interioară a instanțelor judecătorești, care vor exclude înlocuirea arbitrară a acestora.

Cele două norme din cuprinsul Legii nr. 304/2022 au fost supuse controlului Curții Constituționale pe cale de obiecție, Curtea constatând, prin Decizia nr. 522/2022, că acestea sunt constituționale.

Astfel cum a subliniat instanța de contencios constituțional, „*textele de lege criticate nu sunt susceptibile să conducă la schimbarea abuzivă a judecătorilor din componența completului, contrar celor susținute în critica formulată. Aceasta deoarece ambele articole vizate impun o triplă condiționalitate, precizând că acest demers se realizează: (i) numai «în mod excepțional»; (ii) pe baza unor criterii obiective; (iii) aceste criterii obiective vor fi de natură să excludă înlocuirea arbitrară a judecătorilor din complet - mențiune definitorie pentru calificarea acestui demers. O atare precizare fermă la nivelul legii conduce la concluzia că prevederile de lege criticate nu aduc atingere independenței judecătorilor, schimbarea nefiind nicidecum discreționară, ci bazată pe motive obiective, astfel că nu ar putea fi luată în discuție ipoteza ca schimbarea componenței completului să fi fost făcută cu scopul de a fi influențată soluția pronunțată în cauză prin hotărârea judecătorească, așa cum sugerează autorii sesizării*” (par.157).

În plus, Curtea a reiterat cele reținute în jurisprudența sa constantă referitoare la dispozițiile similare din cuprinsul Legii nr. 304/2004, subliniind că „*prin Decizia nr. 470 din 8 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1164 din 8 decembrie*

2021, Curtea Constituțională s-a pronunțat cu privire la sintagma «cu excepția situațiilor în care judecătorul nu poate participa la judecată din motive obiective», cuprinsă de art. 11 din Legea nr. 304/2004 care consacră principiul continuității, criticată, cu acel prilej, pe considerentul că ar fi lipsită de precizie și ar genera ambiguitate, aplicare discreționară, subiectivism și abuz. Curtea a constatat (paragraful 27 din decizia precitată) că lipsa enumerării, în cuprinsul legii, a acestor motive obiective nu poate conduce la neconstituționalitatea textului de lege criticat, **deoarece legiuitorul nici nu ar fi putut să prevadă, în mod exhaustiv, aceste situații obiective.** Din acest motiv, dispozițiile art. 52 alin. (1) teza finală din Legea nr. 303/2004 (similare celor din legea criticată în speță) prevăd că schimbarea membrilor completurilor se face în mod excepțional, pe baza criteriilor obiective stabilite de Regulamentul de ordine interioară a instanțelor judecătorești.” (par.160).

De altfel, precizăm că, în jurisprudența sa, „cu privire la modul de reglementare a normelor, Curtea Constituțională, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue împotriva Belgiei, paragraful 59). Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde însă, într-o mare măsură, de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Asemenea consecințe nu au nevoie să fie previzibile cu o certitudine absolută. O atare certitudine, oricât de dorită ar fi, este imposibil de realizat și, mai mult, poate da naștere la o rigiditate excesivă a

reglementării. Prin urmare, existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate”. (Decizia Curții Constituționale nr. 80/2025, par.12).

În acest sens, menționăm că prevederea expresă a celor două situații în care se poate realiza schimbarea membrilor completurilor de judecată ar putea face imposibilă rezolvarea unor situații care nu pot fi subsumate noțiunii de „absență” a judecătorului.

Pe de altă parte, menționăm și faptul că îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege referitoare la hotărârea colegiului de conducere al instanței prin care se realizează schimbarea membrilor completurilor de judecată este susceptibilă de a fi supusă verificării de către instanța de contencios administrativ, în condițiile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, așa cum a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - în Decizia nr. 52/2023.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 339/06.04.2026